

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
คำนำ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มา ความสำคัญและปัญหาของการวิจัยการศึกษาและทำความเข้าใจความรู้ของ.....	1
ยุคโบราณในเชิง ‘เทพปกรณัม’ (myth) และ ‘เทพปกรณัมวิทยา’ (mythology)	
ในฐานะปฐมนิเทศ	
กำเนิดและที่มาของความรู้ของเทพปกรณัมวิทยาผ่านรูปแบบ ‘เทพปกรณัมรังสรรค์’	4
บทบาทของเทพปกรณัมในชุมชนการเมืองกรีกโบราณ.....	8
วัตถุประสงค์การวิจัย	15
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	16
นิยามศัพท์/นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	16
ระเบียบวิธีการวิจัย/วิธีการศึกษา.....	18
บทที่ 2 พัฒนาการทางภูมิปัญญาของกรีกโบราณผ่านความรู้ในแบบเทพปกรณัม.....	22
การเปลี่ยนผ่านรูปแบบของความรู้จากวิธีการบอกเล่าเรื่องสู่การเขียนบันทึก	22
พลวัตศิลปะวิทยาการกรีกเริ่มต้นจาก ‘ยุคมืด’ (Dark Age) เคลื่อนสู่ ‘ยุคโบราณ’	24
(Archaic Age)	
เทพปกรณัมกับการบอกเล่าถึงเรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ของเทพเจ้า	31
บทที่ 3 ‘เฮเสียด’ ที่มาและความสัมพันธ์ในเชิงบริบทกับภูมิปัญญากรีก.....	34
การเปลี่ยนผ่านทางโครงสร้างและบริบททางสังคมการเมือง.....	34
ภูมิหลังที่มาและนัยสำคัญ ทำไมต้องศึกษา ‘เฮเสียด’	35
‘เฮเสียด’ ความเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างไปจาก ‘โฮเมอร์’	39
‘เฮเสียด’ กับกำเนิดความรู้ทางด้านศิลปวิทยาการกรีกโบราณการบอกเล่า.....	43
ถึงความรู้ในแบบ ‘กำเนิดจักรวาล’ (cosmogony) ‘จักรวาลวิทยา’ (cosmology)	
และ ‘วงศ์วานวิทยา’ ของเทพเจ้า (genealogy)	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
‘คุณธรรม’ ที่ดำเนินควบคู่ไปกับกับแนวคิด ‘ความยุติธรรม’	47
‘Works and Days’ กับการสะท้อน ‘อุบัติสำนึกของความเป็นปัจเจกบุคคล’	53
บทที่ 4 วิวัฒนาการของชุมชนการเมืองและที่มาของแนวคิด ‘พันธะทางการเมือง’	57
(political obligation) ที่ปรากฏอยู่ใน ‘เทพปกรณัมของเผ่าพันธุ์’	
‘Works and Days’ ผลอันเกิดจากการฝ่าฝืนไม่เชื่อฟังคำสั่งของผู้ปกครอง	57
และการลงโทษทัณฑ์จากผู้ปกครอง	
บทบาทของเทพ ‘โพรมีธีอัส’ กับการกำเนิดและเริ่มต้นของอารยธรรมมนุษย์	63
ว่าด้วยความรู้ในการควบคุมไฟ การมีครอบครัวและต้องทำงาน (หนัก)	
แนวคิดพันธะทางการเมืองกรณีของโพรมีธีอัสกับการทำทนายอำนาจเทพซุส	65
บทที่ 5 บทวิเคราะห์เทพปกรณัมว่าด้วยวิวัฒนาการของเผ่าพันธุ์ (myth of races)	
กับรูปแบบการนับ ‘เวลาในแบบเทพปกรณัม’ (mythological time)	71
วิเคราะห์แนวคิดของโครงสร้างและความเสื่อมของเผ่าพันธุ์	72
ชีวิตความเป็นอยู่ในยุคของเผ่าพันธุ์ทองคำกับเผ่าพันธุ์เงิน	74
ชีวิตความเป็นอยู่ของเผ่าพันธุ์ทองสัมฤทธิ์และเผ่าพันธุ์เหล็ก	79
นัยและความสำคัญการเกิดเผ่าพันธุ์วีรบุรุษ	83
วิเคราะห์แนวคิดที่ปรากฏอยู่ใน ‘เทพปกรณัมว่าด้วยเผ่าพันธุ์’ (myth of races)	88
แนวคิดว่าด้วยวิวัฒนาการสังคมมนุษย์	
เทพปกรณัมแห่งเผ่าพันธุ์มนุษย์กับแนวคิดคุณธรรมและความยุติธรรม	90
แนวคิดเทพปกรณัมที่ส่งผลและมีความเชื่อมโยงกับระบอบการปกครอง	92
บทที่ 6 แนวคิดความยุติธรรมที่ปรากฏในผลงาน ‘เฮเสียด’	96
เฮเสียดกับการเปลี่ยนผ่านแนวคิดความยุติธรรม	96
แนวคิดความยุติธรรมภายใต้รูปแบบ ‘เทวยุติธรรม’ (divine justice)	98
พัฒนาการของความยุติธรรมที่ดำเนินอยู่ภายใต้ความขัดแย้งระหว่างความยุติธรรม	100
ในธรรมชาติกับความยุติธรรมในสังคม	
ความยุติธรรมกับ ‘ความหยิ่งโสโอหัง’ (pride/hubris)	102
เทพบิดรซุสในฐานะของผู้ดำเนินการปลดปล่อยและสถาปนาเพื่อสร้างความ	106
เป็นระเบียบให้แก่เหล่าเทพเจ้า	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เทวายุติธรรมดาที่ดำเนินอยู่ภายใต้เทพบิดรซุส เทพบิดรซุส ในฐานะที่มาของความยุติธรรม.....	111
เฮเสียดกับแนวคิดที่ว่าด้วยความยุติธรรม	116
เฮเสียดกับการเปลี่ยนผ่านแนวคิดความยุติธรรมที่มาจาก ‘ธรรมชาติ’ ไปสู่การเกิด ‘ข้อตกลง’ จาก ‘พลังกำลัง’ (might) ไปสู่ ‘ความเที่ยงธรรม’ (righteousness)	119
บทที่ 7 การเปลี่ยนผ่านแนวคิดและรูปแบบของคุณธรรม.....	124
ความสำคัญของคุณธรรม.....	124
คุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของ ‘ความขัดแย้ง’ (strife)	126
การเปลี่ยนผ่านแนวคิดจากการใช้พลังกำลังมาสู่คุณธรรมจากความขยันทำงาน.....	129
ในฐานะที่มาของความถูกต้องและความยุติธรรม	
มนุษย์ในฐานะผู้ที่ต้องแบกรับผิดชอบดำเนินการควบคุมดูแลชีวิตความเป็นอยู่.....	134
ของตนเอง	
คุณธรรมในฐานะบทบาทหน้าที่และอำนาจในการปกครองครัวเรือน.....	135
ความรู้ในโลกธรรมชาติความจำเป็นเพื่อการมีชีวิตอยู่รอด	138
คุณธรรมที่เกิดจากการคบหาและดำเนินการผูกมิตร (friendship) กับเพื่อนบ้าน.....	140
การเปลี่ยนผ่านของระบอบการปกครอง (regime change).....	143
บทที่ 8 บทสรุป ความสำคัญและอิทธิพลทางความคิดของ ‘เฮเสียด’	146
เฮเสียดใต้เงาความยิ่งใหญ่ของโฮเมอร์.....	146
การใช้อำนาจและบทบาทหน้าที่ ที่เปลี่ยนแปลงไปของเหล่าเทพเจ้า.....	149
ความเชื่อมโยงของเทพปกรณัมที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางโบราณคดีและการ.....	152
ตอบคำถามด้านพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ	
อิทธิพลการส่งผ่านและการยอมรับความรู้ในแบบปกรณัมต่อแนวคิดทางปรัชญา.....	156
การเมือง	
อิทธิพลเทพปกรณัมต่อวงวิชาการและแนวคิดทางการเมืองสมัยใหม่.....	157
การเมืองของการหวนคืนไปสู่ ‘ความเป็นอยู่ในแบบบรรพกาลนิยม’ (primitivism).....	160
บรรณานุกรม	163